

## **Wymagania edukacyjne -fortepian (stara reforma)**

Cele szczegółowe:

1. Znajomość budowy fortepianu.
2. Kształtowanie właściwej postawy przy instrumencie.
3. Poznanie podstaw prawidłowej techniki pianistycznej, nabycie umiejętności grania różnymi sposobami artykulacji, jak również stosowania pedalizacji synkopowanej i rytmicznej
4. Kształtowanie wrażliwości na jakość dźwięku.
5. Znajomość notacji w kluczu wiolinowym i basowym.
6. Poznanie zasad interpretacji utworu pod względem stylu, formy, umiejętność prawidłowego frazowania, realizacja metroritmiki, dynamiki, agogiki zgodnie z zapisem.
7. Umiejętność pamięciowego opanowania utworów muzycznych.
8. Poznanie zasad świadomego ćwiczenia i opracowywania łatwych utworów.
9. Gra a'vista- umiejętność spostrzegania, analizowania tekstu muzycznego.
10. Nabywanie umiejętności pokonywania tremy podczas występów na estradzie.
11. Opracowywanie repertuaru w zakresie: etud o zróżnicowanej problematyce technicznej, utworów polifonizujących i polifonicznych, form cyklicznych (forma sonatowa, wariacje), utworów dowolnych o zróżnicowanym charakterze, problematyce technicznej
12. Muzykowanie kameralne na cztery ręce, dwa fortepiany, w zespołach kameralnych.

### *Klasa pierwsza- cykl sześcioletni*

1. Gamy i pasaże do dwóch znaków przykluczowych, osobno oraz oburącz w ruchu prostym w obrębie oktawy lub dwóch oktaw w zależności od możliwości i predyspozycji dziecka
2. Dwadzieścia krótkich utworów lub ćwiczeń technicznych
3. Dwie etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk
4. Jeden utwór polifonizujący lub polifoniczny
5. Dwa utwory dowolne
6. Sonatina

### *Klasa druga- cykl sześcioletni*

1. Gamy i pasaże do pięciu znaków przykluczowych
2. Minimum dwie etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk

3. Minimum dwa utwory polifonizujący lub polifoniczny,
4. Dwie sonatiny
5. Pięć utworów z działu „różne”

#### *Klasa trzecia- cykl sześcioletni*

1. Gamy i pasaże do pięciu znaków przykluczowych
2. Minimum dwie etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk
3. Minimum dwa utwory polifonizujące lub polifoniczne
4. Dwie sonatiny
5. Pięć utworów z działu „ utwory różne”

#### *Klasa czwarta- cykl sześcioletni*

1. Gamy i pasaże do siedmiu znaków przykluczowych
2. Cztery etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk
3. Minimum dwa utwory polifoniczne
4. Cztery części sonatiny
5. Pięć utworów z działu „ utwory różne”
6. Czytanie a,vista

#### *Klasa piąta- cykl sześcioletni*

1. Gamy i pasaże do siedmiu znaków przykluczowych
2. Cztery etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk
3. Minimum dwa utwory polifoniczne
4. Cztery części sonatiny (jedna w całości)
5. Pięć utworów z działu „ utwory różne”
6. Czytanie a'vista (12 fragmentów)

#### *Klasa szósta- cykl sześcioletni*

Gamy i pasaże do siedmiu znaków przykluczowych  
Cztery etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk  
Dwa utwory polifoniczne  
Forma sonatowa (allegro sonatowe, wariacje lub rondo)  
Cztery utwory z działu „ utwory różne”  
Czytanie a,vista (15 fragmentów)

#### *Klasa pierwsza- cykl czteroletni*

Gamy i pasaże do pięciu znaków przykluczowych  
Dwadzieścia krótkich utworów lub ćwiczeń technicznych  
Minimum dwie etiudy  
Minimum dwa utwory polifonizujące lub polifoniczne  
Trzy części sonatiny  
Pięć utworów z działu „utwory różne”

### *Klasa druga- cykl czteroletni*

1. Gamy i pasaże do siedmiu znaków przykluczowych
2. Minimum cztery etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk
3. Minimum dwa utwory polifonizujące lub polifoniczne
4. Cztery części sonatiny
5. Sześć utworów z działu „ utwory różne”
6. Czytanie a'vista (10 fragmentów)

### *Klasa trzecia- cykl czteroletni*

Gamy i pasaże do siedmiu znaków przykluczowych  
Minimum cztery etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk  
Minimum dwa utwory polifonizujące lub polifoniczne  
Cztery części sonatiny  
Sześć utworów z działu „ utwory różne”  
Czytanie a'vista (12 fragmentów)

### *Klasa czwarta- cykl czteroletni*

1. Gamy i pasaże do siedmiu znaków przykluczowych
2. Cztery etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk
3. Dwa utwory polifoniczne
4. Forma sonatowa (allegro sonatowe, wariacje lub rondo)
5. Cztery utworów z działu „ utwory różne”
6. Czytanie a'vista (15 fragmentów)

## **Wymagania egzaminacyjne dla poszczególnych klas:**

### **CYKL SZEŚCIOLETNI:**

#### **KLASA I:**

##### **Audycja klas pierwszych**

Dwa utwory zróżnicowane gatunkowo

##### **Przesłuchanie końcoworoczne**

Trzy utwory zróżnicowane gatunkowo

#### **KLASA II:**

##### **Przesłuchanie z gam i pasaży:**

Gama majorowa równolegle (w ruchu prostym) przez 2 oktawy i rozbieżnie przez 1 oktawę

Pasaż toniczny w pozycji kwinty w ruchu prostym przez 2 oktawy

Kadencja

Gama minorowa (paralela względem majorowej) harmoniczna w ruchu prostym minimum przez 1 oktawę

Gama minorowa melodyczna w ruchu prostym minimum przez 1 oktawę

Pasaż toniczny w pozycji kwinty przez dwie oktawy

Kadencja

**Przesłuchanie półroczne:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**Egzamin promocyjny:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**KLASA III:****Przesłuchanie z gam i pasaży:**

Gama majorowa równoległe (w ruchu prostym) przez 2 oktawy i rozbieżnie przez 1 oktawę  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu prostym przez 2 oktawy  
Kadencja  
Gama minorowa (paralela względem majorowej) harmoniczna w ruchu prostym minimum przez 2 oktawy  
Gama minorowa melodyczna w ruchu prostym minimum przez 2 oktawy  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu prostym przez dwie oktawy  
Kadencja

**Przesłuchanie półroczne:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**Egzamin promocyjny:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**KLASA IV:****Przesłuchanie z gam i pasaży:**

Gama majorowa ruchu kombinowanym równoległe (w ruchu prostym) przez 4 oktawy i rozbieżnie przez 2 oktawy  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy  
Kadencja  
Gama minorowa (paralela względem majorowej) harmoniczna w ruchu prostym przez 4 oktawy  
Gama minorowa melodyczna w ruchu prostym przez 4 oktawy  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy  
Kadencja

**Przesłuchanie półroczne:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**Egzamin promocyjny:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**KLASA V:****Przesłuchanie z gam i pasaży:**

Gama majorowa w ruchu kombinowanym równoległe (w ruchu prostym) przez 4 oktawy i rozbieżnie przez 2 oktawy  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym – w ruchu prostym przez 4 oktawy i rozbieżnie przez 2 oktawy  
Pasaż dominanty septymowej w ruchu prostym przez cztery oktawy  
Kadencja  
Gama minorowa (paralela względem majorowej) harmoniczna w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy  
Gama minorowa melodyczna w ruchu prostym przez 4 oktawy  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy  
Pasaż septymowy zmniejszony w ruchu prostym przez cztery oktawy  
Kadencja

**Przesłuchanie półroczne:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**Egzamin promocyjny:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**KLASA VI:****Przesłuchanie techniczne:**

Gama majorowa w ruchu kombinowanym- równoległe (w ruchu prostym) przez 4 oktawy i rozbieżnie przez 2 oktawy oraz w ruchu prostym w pozycji tercji, seksty i decymy  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy  
Pasaż dominanty septymowej w ruchu kombinowanym przez cztery oktawy  
Kadencja  
Gama minorowa (paralela względem majorowej) harmoniczna w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy oraz w ruchu prostym w pozycji tercji, seksty i decymy  
Gama minorowa melodyczna w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy oraz w ruchu prostym w pozycji tercji, seksty, decymy

Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy  
Pasaż septymowy zmniejszony w ruchu kombinowanym przez cztery oktawy  
Kadencja

Dwie etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk

## **Egzamin końcowy**

Utwór polifoniczny

Forma sonatowa

Dwa utwory dowolne z działu „utwory różne”, skontrastowane ze sobą pod względem charakteru, bądź epoki

## **CYKL CZTEROLETNI:**

### **KLASA I:**

#### **Przesłuchanie z gam i pasaży:**

Gama majorowa równoległe (w ruchu prostym) przez 2 oktawy i rozbieżnie przez 1 oktawę

Pasaż toniczny w pozycji kwinty w ruchu prostym przez 2 oktawy

Kadencja

Gama minorowa (paralela względem majorowej) harmoniczna w ruchu prostym minimum przez 1 oktawę

Gama minorowa melodyczna w ruchu prostym minimum przez 1 oktawę

Pasaż toniczny w pozycji kwinty przez dwie oktawy

Kadencja

### **Audycja klas pierwszych**

Trzy utwory zróżnicowane gatunkowo

#### **Przesłuchanie końcoworoczne:**

Trzy utwory zróżnicowane gatunkowo do wyboru:

Etiuda

Utwór polifonizujący lub polifoniczny

Sonatina

Utwór dowolny z działu „utwory różne”

### **KLASA II:**

#### **Przesłuchanie z gam i pasaży:**

Gama majorowa w ruchu kombinowanym -równoległe (w ruchu prostym) przez 4 oktawy i rozbieżnie przez 2 oktawy

Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy i rozbieżnie przez 2 oktawy

Kadencja

Gama minorowa (paralela względem majorowej) harmoniczna w ruchu prostym przez 4 oktawy

Gama minorowa melodyczna w ruchu prostym przez 4 oktawy

Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy

Kadencja

**Przesłuchanie półroczne:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**Egzamin promocyjny:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**KLASA III:****Przesłuchanie z gam i pasaży:**

Gama majorowa w ruchu kombinowanym -równolegle (w ruchu prostym) przez 4 oktawy i rozbieżnie przez 2 oktawy  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy i rozbieżnie przez 2 oktawy  
Pasaż dominanty septymowej w ruchu prostym przez 4 oktawy  
Kadencja  
Gama minorowa (paralela względem majorowej) harmoniczna w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy  
Gama minorowa melodyczna w ruchu prostym przez 4 oktawy  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy  
Pasaż septymowy zmniejszony w ruchu prostym przez 4 oktawy  
Kadencja

**Przesłuchanie półroczne:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**Egzamin promocyjny:**

Etiuda  
Utwór polifonizujący lub polifoniczny  
Sonatina  
Utwór dowolny z działu „utwory różne”

**KLASA IV:****Przesłuchanie techniczne:**

Gama majorowa w ruchu kombinowanym- równolegle (w ruchu prostym) przez 4 oktawy i rozbieżnie przez 2 oktawy oraz w ruchu prostym w pozycji tercji, seksty i decymy  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy  
Pasaż dominanty septymowej w ruchu kombinowanym przez cztery oktawy  
Kadencja  
Gama minorowa (paralela względem majorowej) harmoniczna w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy oraz w ruchu prostym w pozycji tercji, seksty i decymy

Gama minorowa melodyczna w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy oraz w ruchu prostym w pozycji tercji, seksty, decymy  
Pasaż toniczny z przewrotami w ruchu kombinowanym przez 4 oktawy  
Pasaż septymowy zmniejszony w ruchu kombinowanym przez cztery oktawy  
Kadencja

Dwie etiudy obejmujące różnorodne problemy techniczne obu rąk

## **Egzamin końcowy**

Utwór polifoniczny

Forma sonatowa

Dwa utwory dowolne z działu „utwory różne”, skontrastowane ze sobą pod względem charakteru, bądź epoki



**Oceny klasyfikacyjne** ustala się w stopniach oraz stosując odpowiadającą im skalę punktową. Pracę ucznia ocenia się według następujących kryteriów:

- **stopień celujący** – 6 – (25 punktów) – uzyskuje uczeń, który:
  - wyraźnie wykracza poza wymagania edukacyjne,
  - swobodnie operuje doskonale opanowanym warsztatem gry,
  - bierze udział w konkursach i koncertach,
  - wykazuje dużą wrażliwość i dojrzałość artystyczną.
- **stopień bardzo dobry** – 5 – (21-24 punkty) – uzyskuje uczeń, który:
  - całkowicie opanował zakres materiału obowiązujący w danej klasie,
  - wykonuje repertuar precyzyjnie technicznie, bez pomyłek,
  - wykazuje się wyobraźnią muzyczną i indywidualnością w interpretacji,
  - prezentuje swobodę wykonawczą i opanowanie.
- **stopień dobry** – 4 – (16-20 punktów) – otrzymuje uczeń, który:
  - nie spełnił całości wymagań edukacyjnych, ale nie przewiduje się problemów z dalszym kształceniem,
  - wykazuje się grą poprawną technicznie jak i muzycznie,
  - opanował program pamięciowo.
- **stopień dostateczny** – 3 – (13-15 punktów) – otrzymuje uczeń, który:
  - w minimalnym stopniu opanował wymagania zawarte w podstawie programowej, co może oznaczać trudności w toku dalszego kształcenia,
  - wykonuje program z wyraźnymi niedociągnięciami techniczno- muzycznymi,
  - ma problemy z koncentracją i opanowaniem tremy.
- **stopień dopuszczający** – 2 – (11-12 punktów) – otrzymuje uczeń, który:
  - nie opanował minimum programowego w danej klasie, co uniemożliwia dalsze kształcenie,
  - wykonuje utwory z brakami pamięciowymi, a poważne niedostatki techniki rzutują na artystyczny kształt całości,
  - nie wykazuje się systematyczną i efektywną pracą.
- **stopień niedostateczny** – 1 – (do 10 punktów) – uzyskuje uczeń, który
  - wyraźnie nie spełnia wymagań edukacyjnych, co uniemożliwia kontynuację kształcenia,
    - nie rokuje nadziei na dalszy rozwój muzyczny.